

KENTLER RANTA TESLİM

AKP iktidarının ülkenin kurumlarına, Cumhuriyet'in yarattığı değerlere, toplumsal kullanım alanlarına karşı girdiği kıyım ve talan hareketi, her geçen gün yaratılan yeni yöntemlerle, yeni saldırı biçimleriyle genişliyor.

Halen TBMM komisyonlarında görüşülmekte olan “Kentsel Dönüşüm Alanları Kanun Tasarısı” ile hem kentlerdeki planlama ilkeleri yok sayılarak yeni imar aflarına zemin hazırlanmakta hem de okulları, hastaneleri ve benzer değerli arsalar üzerindeki kamu binalarını yok ederek rant getirecek yeni alanlar yaratılmaya çalışılmaktadır.

Tasarıyı inceleyen ve görüşlerini rapor olarak sunan Mimarlar Odası İzmir Şubesi Hukuk Danışmanı Av. Güney DİNÇ, tasarıda yer alan birçok maddenin hem kişilik haklarını korumadığı hem toplumsal alanların rantsal dönüşüme neden olurken birçok başka yasayla çeliştiğini belirtti.

Tasarıya göre değerli olacağını düşündükleri alanların üzerindeki mahallelerde yer alan özel ve kamusal yapıları yıkıp yerine yeni semtler oluşturabilecekler, yasa göre yapılacak bu işlemler hak sahiplerine yazılı olarak bildirilmeyecek, kişi ve kuruluşların haberleri olmayacak, ilanlar

yeterli görülecektir. Bu şekilde mülkiyetlerin el değiştirdiği koşullarda insanların haklarını koruma mücadelesi veremeleri birçok haklarını yitirmelerine neden olacaktır.

Kentlerin dışında özel çevre koruma bölgelerini, sit alanı ve yapılarını, kıyıları ve ormanları da kapsam içine alan tasarı henüz yasalasmadan bazı belediyelerde pilot uygulama adı altında projeler hazırlandığı ve bunların yasanın özünde yer alan “gizlilik” anlayışına uygun olarak halkın bilgisi olmadan yaşama geçirilmeye çalışıldığı duyulmaktadır.

Tasarıda yer alan “idare dışında farklı kurum ve kuruluşlar” ifadesi ile kentsel dönüşümün özel şirketler, finans örgütleri ve “yapsat”çılar tarafından gerçekleştirilmesinin önu açılmaktadır. Bu firmaların eliyle yapılacak yapılarda yasaların öngördüğü denetimler tümüyle ortadan kaldırılmaktadır. Ne İmar Yasası'nın öngördüğü fenni mesuliyet uygulaması ne de Yapı Denetim Yasası'nın uygulanamayacağı bu yapılarda oturacak insanlar, siyasi iktidarların ve belediyelerin işbirliği içinde olacakları özel şirketlerin insafına bırakılmaktadır. Bu durum yurttaşların can ve mal güvenliği açısından çok

büyük sakıncalar içermektedir. Tasarı bu şekliyle yasalasığında, kaçak yapıların yasallıkları konusuna açıklık getirmediği ve meşrulaşmasını engellemediği için yeni bir imar affına zemin hazırlamış olacaktır.

Tasarının yasalasmasının yakında gerçekleşmesi durumunda seçim dönemine giriliyor olması nedeniyle zamanlamanın seçim politikalarıyla örtüşeceği, ticari rantın yanısıra siyasi ranta dönüştürülmesinin hedeflendiği açıkça belli olmaktadır.

Tasarının dikkat çeken bir yönü de rant amacı ile yıkımı kararlaştırılan okul, hastane, yurt, spor salonu, pazar yeri gibi toplumsal amaçlı kamu binalarının yenilerinin yapılması koşulu getirmeyişi. Nasılsa özel sektöre ait hastaneler, okullar yapılıyor oraya gitsinler düşüncesi ile kamunun talanı ve yıkımını arttıran **Kentsel Dönüşüm Yasası'nın TBMM komisyonlarından iadesi zorunludur. Siyasi iktidar bugüne kadar gerçekleştirdiği eylem ve söylemleri ile çakışan bu tasarıyı yasalastırmaya çalışacaktır. Bizlere düşen görev ülkenin karşı karşıya kaldığı kuşatılmışlıktan kurtulmak için çaba gösteren kuruluşlara destek olmalıdır.**

